

EL POBLE CATALÀ

Any III
Núm. 214

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
CATALUNYA I NAUIGES IBERIQUES...
PAISOS DE UNIO POSTAL...

Barcelona, divendres, 14 de setembre de 1906
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ...
CATALUNYA I NAUIGES IBERIQUES...

5 Cts.

CALSA T. REBAIXES per LIQUIDACIÓ

PIANOS CHASSAIGNE FRERES

PARIS, 1900: Medalla d'Or
LIEGE, 1905, Diploma d'Honor
Passeig de Gràcia, 84, ent.-BARCELONA

ROBUSTINA

DURAN Y ESPAÑA

EFICACIA IMMEDIATA
en Anèmia, Neurastenia, Depressió
nerviosa, Clorosi, Debilitat, Atonia
gàstrica, Escrofulisme...
Valencia, núm. 278; dreta Ensenya, al
peu del Passeig de Gràcia.

Roviralta y C.
Cartró-cuiro
per cobertes
24 - Carrer Ample - 24
Barcelona

FUNERARIA FERRÁN

8-PALLA-8
TELEFON NÚM. 949

MARCA PRAT
Bons vins -- Oli pur
Rambla de les Flors, núm. 16; Telefon 675
Vins y olis del Penadès, de cultiva pròpia
Vins y olis de les principals regions espanyoles
y extrangeres
Xampany y licors del país y extranger
Diposit general y venda dels vins del Marqués de Mudeia

RESTAURANT JOSEP VILA

TELEFON NÚM. 160
Economia sens rival. - Carrer de Ferran VII (passatge del Crèdit, números 5 y 7)
Abonaments de 60 cobertes a 45, 60 y 90 ptes. - Grubies a 2, 3, 4 y 5 ptes. - Servet
esmerat a la carta. - Saló per banquets, casaments y bateigs.

PHONOLA ALS ISTIUEJADORS
Aparells pera tocar el piano
Amphitola, 950 pessetes.
Pianista Spato, 1.000 pessetes.
Pianola Acollan, 1.250 pessetes.
Phanolletta, 1.500 pessetes.
Phonola, 1.750 pessetes.
Phonola, model de luxe, 2.000 pessetes
Primera fabrica a Espanya de mites per aparells musicals

Dr. Espinosa de los Monteros

Metge del Hospital del Sagrat Cor. Clinica
especial de malalties de les VIES URINÀ-
RIES y de la MATRIU. Consulta pública,
Major, 118, Gracia. - Consulta particular, Cortis, 625, Barcelona.

F. MAS SARDÀ Y FILLS

Rambla del Centre, 29.-Barcelona
Negociem cupons Interior, Alacants y
Rodas, vinentim 1.º Octubre

JOSEPH ROCA CUYRUS
D'ART: BARCELONA
RAMBLA DE CATALUNYA 79

En l'aniversari

II
En l'actitut de Catalunya a les prime-
ries del segle XVIII hi ha molt de consem-
blant a l'actitut de les regions forals en
les modernes guerres carlistes. La guerra
de successió fou en realitat la primera
de les guerres contra la renovació del
regim; tal fou així mateix la mal anoma-
nada guerra d'independència comensada
en 1808.
Els carlistes de 1714 devien sentir va-
gement l'hostilitat contra una innovació

temps y treure de la seu vell anacronis-
me. Es clar que la violosa idiosincrasia
popular va poder més, y ben aviat els
Borbons, a pesar del Pacte de família,
qu'ells lligava ab la cort de París, se con-
naturalisaren plenament ab Espanya.
Carles IV fou després una especie d'ava-
tar o nova encarnació de Carles II, y l's
afancesats, veritable aristocràcia intel-
lectual, repetiren l'intent d'una intervenció
o colonització d'Espanya per Europa. Si
la dinastia bonapartista hagués arrelat
entre nosaltres, avui les resistencies lle-
gendàries de Saragossa y de Girona se-
rien pàgines correlatives ab la resisten-
cia de Barcelona l'any 1714, y l'infamia
caiguda sobre'ls qui regoneguren la so-
berania de Josep I no existiria, com no
existeix perals qui acceptaren sense
lluita l'adveniment de Felip V. Però l'in-
tent dels segons afancesats, els napoleo-
nics, va fracassar, y ben aviat una nova
intervenció francesa, la de 1823, inter-
venió dinàstica aquesta vegada, resta-
billa'l sistema tradicional.

Y avui, l'emulació despertada en molts
per la Fransa del dia, no pot considerar-
se com una altra intervenció, si bé pur-
ament espiritual, de la metrópoli paris-
ense, per l'instauració d'una Espanya nova
definitiva.
Es sabut que Mallorca va acompanyar
a Catalunya en la seva animadversió con-
tra l's borbònics, fins que, ja venuda
Barcelona, la vinguda del cavaller d'As-
feld, qui no troba resistència armada, va
reducir l'illa a l'obediència. Però la selecció
de la societat mallorquina, se limita-
va a la noblesa, no participà de l'espirit
popular favorable als Austries. Els no-
bles foren bofífers, y des de aquell temps
dura la designació irònica de bofífers
ab que se'ls coneix, per una desinencia
vulgar molt corrent (cf. bandera de ban-
dejat). Pocs foren les excepcions. Però
algunes n'hi va haver. Precisament fa
uns quants dies, trobant-me a una sum-
ptuosa casa de camp, herencia d'una de
aquestes famílies qui restaven fideles a
l'Àrquidu, mirava jo, a una sala de reli-
quies d'aquell temps, entre les imatges
del futur emperador Carles VI y de sa
muller, la del darrer Austria espanyol,
aquell Carles II de migrada memoria;
y'm va somoure extranyament la vivissi-
ma semblança de la seva fisonomia
prognata ab la d'un altre rei en qui se
són foses les dues nissagues austriaca
y borbònica.

No jo no puc sentir vera fraternitat de
esperit ab els herodes de 1714. La meua
ànima, si per un esforç mental se trans-
porta a aquella auba de centuria, d'una
centuria plena de promesses, se sent irre-
meiablement borbònica. L'iniciativa de
Luís XIV, qui coronava l'obra de Richel-
leu contra l'Austria, era, es clar, una
imposició d'hegemonia europea y d'absol-
utisme incontrastat; però un imperialis-
me sanament civilisador bategava ocult
en aquella empresa. Per part del Rei-Sol,
com després per part de Napoleon, aquei-
xa influencia liberadora era del tot in-
conscient; però l's francesos de Luís XIV
dulen la lleure de les venideres idees ci-
vilistes, com els francesos de Bonaparte
espargien pel món l'aire de la Revolució.
Tinguem nosaltres, catalans qui convi-
vim ja en uns temps encara furs, el
sentit de l'història, que es un ver signe
de superioritat. No cal idealisar ni trans-
figurar la vella Catalunya, ni molt menys
la Catalunya de l'Estat Modern, pobra
nacionalitat muda que no reoberta'l verb,
o sia l'espirit, fins que'l romanticisme
mitg-avalista li retornà la romanesca.
Cantem una Catalunya de pervenir, bella
y radiosa, emancipada per una vera per-
sonalització, adaptada a l'adveniment de
tot esperit nou, després de tot lligam,
dipendència de la propria visió y de la
propia paraula sobre'ls mons.

Catalunya no ha d'esser gran perquè
s'inspira en una epopèia de vents, ni
perquè idolatrisa davant una figura agò-
nica que s'aporta en l'espasa retuda y cor-
vada sobre la terra, y se serveix, com de
una cresta, del penó de Santa Eulària. Es
la pre-ontemplançió d'altres glories qui
vindran, més liberatrics y més fecundes,
lo qui ha de crear, no ja refer, una Cata-
lunya sobre les runes d'un Principat.
Recordem que l'adoració d'aquelles
glories mortes es una cosa ben castella-
na, propia de nacions ont el pessimisme
y la negació actuals se consolen posant
les llunyanes tradicions y estrañes les
velles histories; així es una heroicitat
l'horrible fet den Guzman, y es una santa
la fantàsia Isabel I, y es un heroi civi-
lizador un fascinerós com Francisco Pizar-
ro. Recordem també que la Fransa lli-
berta y agressiva que nosaltres emulem
s'es feta no per inspirar-se en les imatges
esquemes de la Pucelle qui s'ostenten de
les pllassas públiques de París, sinó pre-
cisament per haver venuda finalment
aqueixa secular idolatria.

Ah! A mi no'm diu res, la data de
1714 inscrita com un Remembre sobre'l
marbre negre d'un temple vell. Es la data
en blanc que entallaren un dia sobre'l
marbre intacte de la ciutat nostra, la qui'm
fa somniar y fantasiar dolament, la qui'm
fa escriure y parlar al grat de les ven-
dades públiques.

GABRIEL ALOMAR

ECOS

Valencia, la terra enamorada de l'alt rei en
Jaume, desperta l'ànima social a l'exemple
de Catalunya.
Dimars se celebrava en aquell Ajuntament Junta
Municipal de Vocals Associats. La minoria rai-
dical defensava pam a pam les parcelles que en el
presupost introduïen els blaquistes per fomen-

tar l'immaterial, per ajudar a l'afermament del
seu asqueros caquilisme, el pitjor, el més baix de
tots, perquè practica sota l'honrada bandera de
la Llibertat y la República. De sobre un regidor,
com un erit sortit del cor, se posà a parlar en va-
lencià. Astorament general; interrompé de l'en-
calde; insistència del sorianista; el públic que sa-
luda l'acé ab vilesques a Valencia... Y hessuq
entaulat un debat sobre els pot o no parlar en va-
lencià; uns que ho aproven, altres que ho censu-
ren, y per fi, per vot unànim, regoneixement de
aquest dret.

No es falguer això, companys? No sembla com si
aquell esperit que un temps s'expandí terres enllà
de l'Ebre y del Mediterrani, y arribà a les Mallor-
ques y a Sicília, a Valencia y a Nàpols, a Atenes y
Neopatria, tornés a viure y a triomfar en nosal-
tres?

Davant les ales del seu genl Catalunya vola
adelorada cap un domè de llibertat. N'ls portar-
dors pagats pel centralisme, n'ls falsos delat-
adors que paguen sola ab el goig infame de les se-
ves ànimes podran res contra ella.

SALUDABLES aquesta valencià que senten en la
seua sang les deltes de la sang nostra. Salu-
demus als qui honran la seva patria honren la
seua dignitat y la seva personalitat com a poble.

An aquell vicià Valencià que corejaven regis-
dors radicals y públics de les tribunes, en la Junta
de Vocals Associats del dimars, junteu-hi la nostra
veu, y nosaltres, que no produïm gaires altres
vilesques que'l vicià Catalunyal, expressem ab tota
l'ànima'l desig de que ben fort, ben culta y ben
autònoma visqui Valencia!

La radical don Soriano s'han ben guanyat ab
la seva conducta en aquella assaó memora-
ble l'agradament de quanta desde les respectives
tribunes defensava la llibertat dels pobles.

No'n haigut mai d'exclusivista'l Catalunyal.
Volem totes les emancipacions per nosaltres, y
totes també per tots els pobles.

Catalunya no ho serà un terror isolat que vul-
gui posar muralles al pensament y a la germanor
de tots els homes. Volem que les idees corrin lli-
ures al través de les nacions y que els homes de
tots els pobles se trobin aquí com a casa seva.

No que no volem, lo que no sofrem, es domina-
re y la seva que vingui a consumir y no produï-
xin ni idees ni treball. Contra aqueix xualadors
de l'activitat, no hi transigim, més no per animar-
variació de rassa, sinó per amor a la dignitat d'ho-
me, que no poden haverhi paràlisis que xuelin la
vida dels que treballen y contrarlin y rebatxin el
medi ambient en que's nodreixen.

Contra aqueixos, guerra, guerra continuada, més
no en nom de renuncies estretes de poble a poble,
sinó de l'amplo solidaritat y del progrés de tots
els homes.

Y ara portem aquí com a tribut d'afecte les so-
glenies ratlles que retallam d'El Radical de
Valencia. Elles són patètiques y esperonadores.
Que les llegeixin nostres lectors:

«VIVA VALENCIA! - Este fué el grito que resonó
unánime en la tribuna pública del Ayun-
tamiento cuando los concejales republicanos radica-
les se inspiraron indignamente al alarde y la
mayoría blaquista, obediéndoles a que los es-
cuchasen sus cargos en el dulce y armonioso dialecto
valenciano.

Viva Valencia! Si pues ese grito que exponi-
amente salió anoche del pecho de los obreros
que asistían a la Junta de Asociados, significa una
exclamación de protesta contra los explotadores
de la clase obrera y de los intereses de
la ciudad, que se arrojan en los escanios del Con-
sejo votaban, partida tras partida, beneficiando
intereses particulares y haciendo escarnio de los
padecimientos de la clase obrera.

La actitud resuelta y decidida de los concejales
del Partido Radical a habitar en valenciano en el
Ayuntamiento, tiene más alcance del que parece,
pues con ello quieren decir:

Significan, además, búsqueda del bien de Valencia, miran
por ella, administran de sus intereses como corporación al-
caldadora filis de la ciudad; no siguen empujados, no
aprofitan de la dinda que Valencia dona para que cuatro
pudidos lloquen brillante y derrochen en jergues; no
administran y miran por el bienestar, que son los que
nos han dñ en el día de hoy.

Esto y mucho más significa el viva Valencia!
que se dió anoche en el Ayuntamiento.

Aquest vicià Valencià com apunta bé El Radical,
representa encara més que tot això. Significa la
abracada de tots els pobles de nostra rassa, la pla-
na florida de nostres realitzacions nacionals.

Companys, ab el cor repetim: viva Valencia!

DESDE GINEBRA

El Congrés de sanejament y salubritat

Baix la presidència honorària del ministre
federal M. Ruchet y l'efectiva de M. Fatio,
s'ha reunit a Ginebra'l II Congrés de sanejament
y salubritat de l'habitatció, organitzat
per la Societat d'Higiene de París.

El Congrés s'ha vist concorridíssim, abun-
dantíssim francès. Totes les nacions hi han
enviat representants oficials, entre elles
Siam, Finlàndia y Serbia. Moltes ciutats han
enviat regidors o funcionaris municipals. Es-
panya hi ha figurat ab un regular nombre
de congressistes. Barcelona ha estat repre-
sentada pel tinent d'aralde y distingit mege
don Guillem López y pel mege municipal
senyor Vilheta. Madrid, pel doctor Ortega
Mora y el director del Laboratori muni-
cipal d'Higiene doctor Oscar Chacón. La no-
stra escola d'Arquitectura l'ha representada
el professor de la mateixa senyor Bertran.

Además d'aquests senyors han vingut el co-
negut escriptor científic y mege militar
doctor Larra, que porta la representació del
Consell de ministres y del ministre de la
Guerra, y'l director de «La Construcción Mo-
derna» senyor Gallego. Els altres inserits no
han arribat.

La solennitat assaó d'obertura fou presidi-
da per M. Ruchet, qui digué que al fer molt
per l'higiene de l'habitatció, valencia de les
mides legislatives. Altre tant manifestà'l
president del Govern cantonal M. Fazy.

El Congrés s'ha dividit en XII seccions que
han treballat separatament en la discussió
de les lures respectives conclusions. Aque-
les seran proposades als Govers, als que's
recomanarà que les posin en practica. Tam-
bé s'han celebrat sessions generals, ont els
congressistes francesos, y sobre tot els pa-
risoncs, oblidant que'l Congrés es internacional,
traïeren les coses com si totes les na-
cions tinguessin la mateixa legislació salu-
taria que't Fransa. Se paria molt endebades

de Barcelona, en els incògnits criminals
que les fabricaren, en els incògnits crimi-
nals que la policia encara no ha trobat.

J. FOUS Y PAGÉS

Qüestions obreres

El miting obrer. - Ens ha enviat l'obra
Josep Maria Carreras un article titolat «Es-
perant», en contestació a carres que'l feu
un diari local.

Diu així:

«Esperava impacient que l'anònim autor
de l'article «Farsantes» contestés la meua r-
pòlica, més no he vist satisfeta als meus desit-
jos, degut, tal vegada, a la condició de paria
que ostento o a que's meus modestos escrits
careixin de les formes gramaticals preceses
per embastar bé's paragrafs.

Si es per lo primer, ho deplo de debò per
haverme format un concepte equivocat de la
redacció d'El Progreso; si es per lo segon, no
queda'l consol de que m'acompanyi l'letrat
senyor Hurtado.

Ab aquestes reflexions, pensava donar per
mortes les ilusions meves, quan en el diari
del dia 8 del corrent, el redactor encarregat
de la secció «Los que trabajan», no ho en-
tendria així, per lo que el estic més que
agrat.

Entengué, abans de tot, l'esmentat redactor,
que quan ataquem a una personalitat com el
senyor Lerroux, no ho fem perquè sí, sinó ab
dats y fets que ho patenten lo que diem;
jamai ab acusacions injustas, com veste pre-
tes per creure, no demostrar.

De lo que no he dubtat un moment es de
l'alt apret que vostés hi professen, doncs de
lo contrari, serien desgrats a la persona
per la que treballen, y així veritatament
no cab en aquells que propaguen y precon-
icen un parit essencialment burguès.

També pot esser que careixi del esperit
práctic per la reivindicació del proletariat,
però ara, com sempre, no he fet altra cosa
que manifestar-me tal com soc, sense haver
pretengut mai que un altre s'antollí a mon
modo d'esser. Ab tot y caréixer d'aquest es-
perit práctic, tampoc lograré ferme entant
que la redempció de la classe productora ha
d'esser obra dels seus tirans.

La feina del socialisme es el millora-
ment econòmic de les classes proletàries y
per això s'imposa una activa propaganda que
podrien dirme de política claudicante, que
per mod de l'acció directa ha d'encarrilar-
cap al benestar. La policia parietària
baix cap concepte pot millorar nostra con-
dició econòmica.

Tot obrer, a l'associarse, deu perseguir un
fi, o sigui, sa total emancipació; l'obrer que
així no sigui justificat'l dret a esser l'etern
esclau. Si bé es veritat que en l'actualitat hi
ha en les societats obreres catalanes y re-
publicanes, aqueixa cada vegada que's deba-
teix una qüestió de caràcter purament social,
són únicament obrers, fins que convenus de
la missió que com a tals els hi correspon,
delixaran de pertànyer a un parit burguès.

Me critica sense donar-me compte lo que
anteriorment afirma de que's obra's són com
són, dient que a l'atacar no devia ferho ab
odi; més si està en mi, com sentiria l'amor a
la vida, si no odiés la mort?

Si combatim en Lerroux ho fem ab pro-
ves, ho fem perquè en tant que propaga l'as-
sociació obrera per aconseguir l'emancipa-
ció del proletariat, en el període cata al-
banes ab l'alma en los labios a l'únic apoi
del esperit.

Qui es més enemic de l'obrer? El burguès
que tiranisa francament a la classe treballa-
dora, o aquell que baix pretext de militar
sa situació econòmica se serveix d'ella sola
per la satisfacció de sos apetits personals?

- Josep Maria Carreras.

P. D. - Ah! més desculdava, que'm tiren en
cara el replicar desde un periòdic burguès, y
es veritat doncs EL POBLE CATALÀ pertany
als acionistes que l'exploten. Y El Progreso,
que no té acionistes, que no es burguès? Pot-
ser els acionistes de El Progreso seran els
obrers que ho eren de la Mma Matilde?

Reunions obreres. - La societat d'obrers
corregadors de fustes se reunirà aquesta nit
a dos quarts de set, en Junta general, en el
carrer Major, 82 (Barcelona).

- La societat d'obrers impressors litogrà-
fics «La Solidaridad» celebrará reunió general el
dissabte, dia 15 del corrent, a dos quarts
de deu de la nit, en son local, carrer de Talers,
45, segon.

Les vagues. - De la societat d'obrers ba-
ters y corregers hem rebut la següent nota:

«Aquesta societat no pot menys que agrai-
la conducta observada pels patrons que acce-
deixen a firmar els lites, tant ons omis dels
acords presos en una reunió. - La Junta.

Moviment autonomista

Comissió executiva de la campanya
contra'l periòdic criminalista. - Aque-
sta Comissió ha fet fer una tirada considera-
ble d'uns cartells que seran fixats per tota
la carrega y p'sses, recomanant que's ra-
bugin els periòdics criminalistes, dels quals
se s'entregará també a tothom que's presenti
ab tal que ensenyi algun robat o altre docu-
ment acreditant que pertoneix a alguna so-
cietat sigui del caràcter o parit que vulga,
el vinent diumenge d'onze a uga del matí,
en el local de l'Associació de Lectura Cata-
lana, Portaferrissa, 28, principal.

La Comissió escurarà també aviat a les es-
ses impressorades de pelicoles cinematogrà-
fiques, pregant-hi que no s'expedixen
pelicoles que mostrin fets sanguinants.

El petit cartell a que fem referència,
diuen així:

«Mentres tinguin l'acceptació que tanen pu-
blicacions com Los Sucecos no será possible
una societat nova ont el crim y'l privilegi
estiguin abolits.

«Catalans: Per la cultura de nostre poble
recomanem que no llegiu Los Sucecos.

«Ciutadans: Demostreu que sou civilissats y
cultes no llegiu Los Sucecos. Aparteu de
vostre família y amies aqueixa escola de
crims.

«Llegiu Los Sucecos no més hi apendreu
crims, assassinis, y sobarou com els cri-
minals.

«Recomanem que no llegiu Los Sucecos
perquè no es ab la narració de crims com
se adue als pobles, sinó ab la divulgació de co-
neciments científics.

«Mares: No permeteu que's vostres fills
llegeixin Los Sucecos perquè'ls hi despertara
instints criminals.

Es d'aplicar la sanfonsa lassa de la Co-

després de breus parlers d'agraïment al senyor Sanllehy pels esforços que aquest li féu a en donar després d'entrada a l'Ajuntament, i després de veure que no volia parlar del vot particular al qual fou que ni per cortesia s'ha repetit, i després de veure que no és costum, però davant l'afectació del senyor Ventosa, i que de tota manera una votació tant i tant amable, i que és una sèrie d'imatges molt pitjors, però que és res a dir, per parlar dels apassionats.

Cita un cas del senyor Durán y Bas, i després de Durán protesta, preguntant al senyor

il ha un petit incident.

des les separacions per etats poden ser di-
tas de que a molts anys hi hagi major
vel·l o viceversa.

Pla que no té prevenció de cap classe as-
sistres ni contra ajudants i això que as-
ha rebut molts contra desgraciades de
consideració personal, d'altres, en cambi,
són agradables.

Alguns que volen tenir dues coses es-
similants que una gran escola bona, molt
quan hi l'el·li ho apoya i resulta la millor
El barata. Admes, si la ciutadania destina
des ajudantes se destinés a altra cosa, po-
a portar un conflicte greu a l'ajuntament.

El senyor Rahola

Contesta al senyor Giner, dient si per vea-
no hi ha a triu ensenyansa que l'oficial i
no's pot fer particularment.

Aquí'us trobeu ab un delegació regla
ha absorbit totes les facultats de l'ajun-
ment, y tot tot que fem seny. no

Dem de fer una ensenyança pròpia.

l'ensenyança; però, els mestres, els mairals i lo que ha dit el senyor Durall. No vull dir que s'haguessin de subvencionar aquestes entitats polítiques que s'han dedicat a l'educació; lo que s'hauria de fer, es, assegurar en aquesta influència política, tant d'adults com d'escoles veïnals i subvencionar-les tantament, perquè disposen de bons elements per fer pràctica i prolifera l'ensenyança, de manera que correspongui a l'esforça que caltes fem.

Si no fem l'últim, més positiva la nostra actuació, serà inútil. Bé està que les 240.000 pesetas d'aquest any es destinin a millorar les condicions dels mestres i dels oficials, però sola aquesta ay, evitant un sobre-estirga que no treuríem mai més de sobre.

El senyor Giner

Diu que a l'any vinent ja no s'hauran de pagar 240.000 pessetas, sinó 100.000, o es corresponent als locals, lo qual prova, diu, el senyor Rabalho no s'ha enterat bé del tamen.

El senyor Durall

Després de breus paraules del senyor Zur, el senyor Durall protesta de que a l'Ajuntament se fa sentir ben bé el descontentament deix en els seus punts de vista ja que el senyor Zur, el qual ha afirmat en principi, pot anar millor cap a l'auisencia en l'ensenyança.

metre que les 240,000 pessetes vagin a sub-
ncionar la millor ensenyansa privada.

El senyor Pí i Deniel

Ensura que no's reivindicuin els drets del poble i diu que desitja protestar dels abusos i de la mala gestió i instrucció *plena de* primers les Juntas provincials, *ent el* *Muni-* li té ja un sol representant, la que va a anar més encara l'intervenció municipal. Diu que ell va votar contra la concessió del edict de 240,000 pesetes, però que aquest cop concedit, deu destinar-se al fi pel qual s'era.

Mostrava que passaria de 140,000 pesetes a any el gasto que produiran les aores noles, y no 125,000 com suposa'l senyor por.

Assigura que de triar entre'l dictamen y'l particular, s'inclinaria més al segon, però és més practic y convenient.

Com qu'el parlament del senyor Pí es molt extens, els regidors apenas l'escolten.

En quixa d'alcó el senyor Pí y protesta als senyors Gail y Farças, qu'ells diuen que ampro Pían estan escoltant ab atenció.

S'acaba l'incident dient el senyor Pí que particularment y que's queixava perquè longuissim ses paraules.

Segueix el senyor Pí y Daniel glosant tot que han dit els diferents oradors que l'han ecedit.

De cop y volta el senyor Giménez intermpe violentament al senyor Pí, demanant paraula per una qüestió d'ordre.

La presidencia (senyor Giménez) contesta al Giménez dient: «Qua, compaña al

Acabat pel senyor Pla'l seu extens discurs,
senyor Giner contesta als senyors Pla y

Després d'un llarg incident de caràcter personal i d'un votació per si prorroga o no la sessió fins a acabar la discussió del particular, continuà el debat.

El senyor Pla contesta a una aludió y a l'error Ventosa rectifica brillantment alguns conceptes emesos pel senyor Giner.

Posada a votació la totalitat del vot particular, es refutava per 22 vots contra 8.

Explicat el vot els ccs senyors Nubola, Rabala, Puig y Alfonso, Pijoan y Giménez.

Després d'emetre tota mena d'opinions una massa de senyors sobre si continuar la sessió, s'acorda suspendre-la y reanunsar a les 6 hores de la nit.

Se reanusa la sessió

A les 6 hores de dotze se reanusa la sessió, realitza el senyor Sanlleu.

Després d'aprovar-se alguns dictàmens urgents de l'orde del dia, s'entaula discussió entre els senyors Giner y el senyor Duran sobre si es pot continuar la lectura de dictàmens, donant lloc a la discussió del que es refereix a la conversió de les ajudants.

S'acorda això darrer y tot seguit es llegiren emeses dels senyors Pla, Sanlleu, Ventosa y Rabala proposant modificacions en el departament de la cultura.

La delegació de Governació va reunir-se a estudiar los emeses, no acceptant-los.

Avantatjux el senyor Pla y Dental de dia.

e que no será admesa, però desitjant que
poble conegui la seva acuitut.

[illegible]

senyor Batllés i Bertran de Lis, Baró de B... i Amal Gimeno.
Diu que per 24.000 escoles com hi ha a Espanya se donaria el que solia, hi hagués ajudants.
Passada, per fi, a votació l'esmena es refusa per 21 vots contra 7.
Combatent al dictamen de la Comissió i defensant una nova esmena, parlen els senyors Rahola i Ventosa.
Consum un torn en contra de l'esmena i senyor Plana.
El senyor Pla i Daniel combat també l'es-

mena, seguint en la mateixa feina i senyor Gail i senyor Giner.
El senyor Ventosa contesta alguns conceptes del senyor Pla.
Parlen després els senyors Rahola, Pla i Duran i s'apassa a votació l'esmena que ve a demanar que les 240.000 pessetes siguin per subvencionar l'ensenyansa privada i que s'eliminin els drets del Municipi buscant l'aport de diputats i senadors, i que a nomeni un individu per l'inspecció de les escoles.
Es refusa per 16 vots contra 9.
El senyor Marañón fa constar que ha votat a

favor de l'esmena perquè la van millor que l'actuel de Governació.
El senyor Plana demana que, havent-se adonat ja tantes vegades en pro i en contra del l'hemmen, seria convenient que's votés tot seguit.
Els senyors Duran i Pla que essent ja molt al cansament, el senyor Giner accepta algunes petites esmenes, podrà votar el dictamen encara que ab el seu vot en contra.
Per fi s'aprova el dictamen ab algunes lleugeres modificacions, per 16 vots contra 9.
Eren les dues de la matinada.

octubre prenen bon aspecte les negociacions.
De Cuba
HABANA.—Se sab que pera rendir les armes, els insurgents proposen que renuncin a la meitat dels individus del Senat y de la Cambra y's procedeixi a noves eleccions de diputats i senadors.
No exigeixen la dimissió de l'Estrada Palma ni de sos ministres.
S'hauria de procedir també a l'elecció general de regidors i a modificar la llei per la quina's regeixen els municipis.
A la Borsa de l'Habana els valors han sofert forta baixa.
El Govern de Cuba comença a desconfiar no sols de sos adversaris, sinó de molts de sos amics, sospitant de bastants veterans del Comitè de la Pau.
Han sigut detinguts molts més sospitosos.
Se confirma la nova de que en Zayas s'ha unit als insurgents.
En Montalvo, ministre d'Obras públiques ha declarat que'l Govern s'ha demostrat massa benevolent ab els insurgents, en son desitj d'evitar efusió de sang.
La supressió de les garanties constitucionals era necessaria pera poder agafar a diferents senadors i diputats que feien causa com ab els insurgents.
Han arribat nous barcos fants, entre ells un creuer i un canoner.
Han fondejat a Santo Domingo.

S'ha dit que la cosa està concertada y que aquesta nit, a dos quarts de dues, sortirà pels Quatre Camins en Roderic Soriano en automòbil, dirigint-se a Saragossa.
S'afegix que'l desenllaç s'efectuarà en una possessió del senyor Castellano.
En lloc de l'auca, acta
La qüestió pendent entre Ebbri y'l director d'Espanya Nueva s'ha solucionat per medi d'un acte.
En ella se consignen els motius que originaren la qüestió y que en l'artícle del senyor Villanueva no hi ha cap censura que no puga sustentarse.
De San Sebastián
El general López Domínguez no ha assistit al concurs hípic.
Ha anat a Roneria ont ha celebrat una entrevista ab el senyor Villaurrutia.
En Gullon ha declarat que no havia rebut notícies de Madrid referents al assumpte de la pastoral del bisbe de Tuy.
Diu que n'ha llegit part ab deteniment y que vol llegir-la tota y ferne un estudi.
Respecte a la designació d'embaixador aprop del Vaticà, diu que encara no s'ha portat a terme, però que sempre's farà per iniciativa propia.
El senyor Villanueva anà avui a saludar al president.
També visità'l director general dels Franciscans.
La companyia del teatre Lara ha marxat cap a Madrid.
Antoni Tabuyo cantà a Miramar aquesta nit, dirigint l'orquestra'l mestre Arbós.
Al camp d'Ondarreta s'han verificat proves de tir, concedintse 7.000 pessetes en premis.
Hi han assistit la família reial y molt públic.

que en Montero Rios accepta la presidència del Senat.
Contra un projecte
L'arrendament de l'impost de mines
CARTAGENA.—Reunint el Sindicat miner, ha acordat oposar-se a l'arrendament de l'impost sobre mines, projectat per en Navarreteverter.
Se li ha dirigit un telegrama firmat per senadors y diputats, considerant el tal arrendament com la ruina de l'industria minera.
Un capellà contra'l poble
AVILA.—Al poble de Bonilla de la Sierra'l capellà se nega a enterrar en sagrat el cos del suïcida Manuel Hernández.
Els veïns s'avalotaren.
L'acordeu li demana la clau del cementiri a lo que'l sacerdot se nega.
Llavors l'acordeu's feu ajudar pel jutjat i entrà, enterrant el suïcida.
Se orau que'l governador negarà la exhumació en cas de que se li demani.
Stuode Diocesà
A Burgo de Osma s'ha inaugurat a la catedral el Sinode Diocesà ab un solemne ofici, al quí hi assistiren 300 sacerdots.
Se verifica una processó que revestí excepcional importància.
Les sessions se diu que seran secretes.
A Isti Ponson de Terrail
MADRID.—Ahr a la nit ocorregué un fet tragícoment extrany.
A la taberna La Central, dos individus decentment vestits, després de sopar s'engagaren mutuament un tret ab dos pistoles que portaven.
L'un d'ells quedà mort.
Se suposa que's deia Rafel Esteban.
L'altre està agonitzant.
No s'han pogut identificar.
Les pistoles oren iguals.
Abans intentaren enmatzinarse ab sublimat.

INFORMACIONS

d'EL POBLE CATALA

Informació de Madrid

La qüestió Soriano-Linares
Els padrins den Roderic Soriano y del general Linares han tingut una reunió reservadíssima.
S'assegura que'l duel s'ha concertat y que tindrà lloc a Saragossa, ont irà en Linares.
Circulen rumors gravíssims que'ns abstenim de reproduir.

Don anegats
ESTEFONA (Málaga).—La goleta «Lista» ha abordat a una llanxa.
Hi ha hagut dos anegats.

La dimissió den Linares
En els cicles militars se nega que hagi dimès el general Linares y que la dimissió sigui necessaria si la qüestió pendent s'ha de ventilar fora de Catalunya.

La pastoral del bisbe de Tuy
En la nota official d'ahir a la nit del Consell de ministres, no's diu res de la qüestió del bisbe de Tuy.
En Romanones llegí a sos companys el text íntegre de la pastoral, y's donà compte de la determinació que pensava prendre, però's publicà perquè havia de consultar-la ab López Domínguez y en Gullón.

Acabà unint a l'expedient corresponent
un número del *Boletín eclesiástico* ont ha aparegut la pastoral.

En Romanones y's bisbes
En Romanones considera als bisbes com a funcionaris públics, y's demés ministres pensen igual.

En Romanones recorda l'expedient
instituit contra'l bisbe de Conca y'l correcció que se li imposà per motiu que considerava menys grave.

Tal volta lo que's proposi respecte del bisbe de Tuy sigui prenent per patró
aquell expedient.

La passa dels ducs y lances
Després de ploure aigua, plouen qüestions personals.

Ademés de la pendent entre'l general Linares y en Rodrigo Soriano, a consensuació d'un article de El Ejército Español, s'està tramitant un «lanço» entre'l senyor Estebry y'l redactor d'Espanya Nueva senyor Villanueva.

Se diu que a consensuació d'un incident
que esdevingué a l'Escolial entre'l president d'un cicle local y un conegut comerciant de Madrid, ahir al matí en una «quinta» de la Cort hi hagué un lanço de consensuació desagradable per al primer dels citats senyors.

La premsa del matí

La «Gaceta»
Disposa que's torni a don Francisco Torres Janer, veí de Barcelona 1.500 pessetes per redempció militar.
Anunci d'haverse registrat a Trebison-da casos de pesta bubònica.

El País
Estableix les diferències que hi ha entre l'actitut den Melquíades Alvarez, el pronunciar son discurs a Gijón y la don Salmerón, intervint per en Morote a Plombières.

En Salmerón—diu—no ha rectificat ni desautorizat an en Melquíades Alvarez, però ha posat els punts sobre les is.

En Melquíades Alvarez es entusiasma defensor den Morot y demana l'auxili dels republicans per la liberalitat; en Salmerón es fidel intèrpret del pensar del partit y concedeix l'auxili, però a condició de que en Morot encerti alguna vegada realitant de veres la reforma de la llibertat de cultes y del Senat.

L'Alvarez coopera ab els polítics
mòsties, mentre que en Salmerón ofereix l'auxili que demanen pera quan sigui abolida la religió official, cosa que en Morot promès en Morot ni en Canalejas, ni prometran mai.

L'Alvarez concedeix importància a la reforma del Senat, mentre que en Salmerón la concedeix més gran a la puresa del sufragi.

Dubta de la sinceritat den Morot al voler dissoldre les Corts y diu que si hagués portat a elles son programa, llavors hauria arribat el cas de que's republicans l'ajudessin.

Entre altres coses—afegeix—s'ha de provar si són compatibles la solidaritat lliberal y la solidaritat catalana.

«El Liberal»
Dedica son primer article que titula «Solament episcopal» a censurar enèrgicament la pastoral del bisbe de Tuy, que col·loca al Govern en l'extrem d'acabar sos dies sota la modesta vet de Tuy, o a posar fre a l'episcopat espanyol d'una manera enèrgica y definitiva.

El bisbe de Tuy, ab sa pastoral, acaba de decretar la separació de l'Església y l'Estat, puix romp escandalosament les relacions entre amdos poders, ordenant a sos feligresos que no fassin cas de cap disposició del poder secular.

Aquest bisbe no s'ha donat compte
de son «arranques», o sab massa'l terror que troptja; el Govern té de desfer l'incognita.

En Romanones dignó ahir que pendrà les seves mides quan conegui'l text de la circular que's coneguin aqúelles mides; y advertim que si s'accontenta ab draps blancs, serà cosa digna de sentirse'l divertit concert que vindrà de l'episcopat.

Continuació del Consell d'ahir
Es presupostos
En quant als presupostos, casi tots els

ministres protenen anuèis considerables.
En Navarreteverter s'oposa an aquells que ataquin a la nivellació del presupost; solament admets els que siguin indispensables y no siguin excessius.

Creu que ha induit en la nivellació
supervavit ab que venen saldantse'ls presupostos.

Es partidari de que's aments vagin a les Corts en projectes especials.
El ministre de Foment ha dit que les majors novetats en son presupost són: Descentralissació dels serveis, reorganitzant les seccions provincials;

Aument de l'ensenyansa agrícola y dels camps d'experimentació;
Aprofitament de corrents subterrànies d'aigua;

Creació d'Arxius de Societats anònimes y una assessoria jurídica que informi respecte de les concessions mineres, prorroques de contractes, etc., etc.
El presupost de Governació no s'acabarà fins a fi de mes, lo més aviat el dia 20.

El de Marina està també molt endarrerit.
Sembla que l'Intendència insisteix en reclamar dotacions que suposen aments, a les quines s'oposa en Navarreteverter.

Encara la policia
En el Consell d'ahir a la nit, s'acorda que passés al Consell d'Estat, ab caràcter d'urgent, l'expedient de reorganissació de la policia.

R. O. sobre les joies d'art de les iglésies
El *Globe* s'ocupa d'una relació que publicà'l ministre de Gracia y Justicia, per evitar la venda dels objectes d'art propietat de les iglésies espanyoles.

En Romanones vol que cada temple
conservi ses obres artístiques, però oru que no ha de poder engranar, y a tal fi projecta fer una revisió comprovatoria, començant desde lo inventariat desseguida de la desamortissació, pera esbrinar les causes de la disminució existent.

A la futura relació orde den Romanones
sobre la venda dels objectes de les iglésies, haurà de precedir la revisió comprovatoria, constituint una Junta general y tantes parciais com diocesis hi hagi, y aquesta investigació estarà a càrrec de funcionaris expersosos que anotaran les altes y baixes que la requisi origini.

El funcionaris designats transmetran
ses investigacions a l'inventari general.

Dits funcionaris els nomenarà'l
ministre a proposta dels prelates, remunerant-se ab càrrecs a les obligacions eclesiàstiques.

Se dictaran regles pera autorisar la enajenació quan ho requereixin circumstàncies especials.

El objectes que's venguin seran peritats y adquirits per l'Estat ab destí als museus aquells que ho mereixin.

Els particulars adquiriran els demés
a condició de no exportarlos, a quin efecte se faran indicacions del lloc ont hagin d'anar els objectes enajenats.

Una Junta Diocesana ab intervenció de l'Estat ondrà de que's cumpliment lo preceptuat en la R. O.

A cada diocesi hi haurà un museu
ont se depositaran tots els objectes pertanyents al culte, que's declarin inservibles.

Aquests museus serviran pera l'ensenyansa d'Arts y Industries.

Se farà una requisi dels monestirs tantats al culte, passant als museus els objectes que no formin part íntegre de l'edifici.

Allà ont hi hagi enterraments, se transportaran les despulles mortals al cementiri més pròxim, y si es possible se guardaran en sarcòfags y mausoleus.

També parlarà la R. O. de la forma
en que deuen custodiar-se les coses o objectes artístics de les iglésies pera evitar els robos.

Sobre'ls sepulcres dels comtes d'Urgell

Altra R. O.
Dama'l ministre d'Instrucció pública enviarà al de Gracia y Justicia la relació relativa a l'expoliació dels sepulcres dels comtes d'Urgell, y probablement la publicará la *Gaceta* demà passat.

En dita R. O. el ministre d'Instrucció
pública indica els medis enajenats a evitar en lo successiu fets com el que la motiva.

Se suposa que aquesta R. O. se completa
ab la que prepara en Romanones sobre la venda d'objectes artístics portanyents a les iglésies.

En Maura a Barcelona
El dia 20 arribarà a Barcelona el senyor Maura.
Què farà que fassi més ma?

En Romanones ha dit que no sab que fer: si imposar un correctiu ministerial al bisbe de Tuy o aplicar ab tot rigor el pes de la llei, dones, segons el ministre, el bisbe ha incorregut en els delictes previstos en els articles 144, 259 y 269 del Codi Penal.

que han sigut comptats els amics que l'esperaven a l'estació.
Per últim, amics d'un diputat radical, actualment director d'un periódic de la Cort, han dit que'l tal diputat sortirà d'aquí en automòbil fins a una estació determinada ont se pendrà'l tren ab quatre amics, cap a Saragossa.

Reobertura de l'Escola Moderna
S'ha autorizat oficialment la reobertura de l'Escola Moderna de Barcelona de la que es director don Francisco Ferrer, detingut després de l'atentat del carrer Major.

Nomenament militar
Ha sigut nomenat per al comandament de la segona brigada de Barcelona general don Alfons López Díaz.

Espanyols redimits
Al ministeri de Marina diuen que han sigut rescatats els espanyols cautius del cap Joris.

L'Alvaro de Bazán els ha transportat a Lanzarote.

El rescat s'ha fet sense diner, pels bons ofícis del comandant de dit canoner.

La mestrança espanyola al Perú
El senyor Alvarado ha telegrafiat al ministre de Marina del Perú, diguent que les classes de mestrança de l'armada podran servir a la marina d'aquella República, però es necessari fixar les condicions, especialment de sou y nombre de anys que han de servir.

L'Hospital del Ferrol
S'ha telegrafiat al capità general del Ferrol autorisat-lo pera efectuar per administració unos reparacions a l'Hospital d'aquell departament marítim.

De San Sebastián
El canoner «Marqués de Molins» ha sarpat cap a Santander.

Demà s'unirà a l'esquadra.
—En el supderpés de les onze arribaran els infants Maria Teresa y Ferran.

El rei ha firmat diferents decrets
de Guerra y d'Hisenda.

INFORMACIÓ DE L'EXTRANGER

Paris, 13, 10 matí.
Albert de Prussia
S'ha perdut l'esperansa de poder salvar al príncep Albert de Prussia.

L'emperatriu ha abandonat les manobres pera anar a la capçalera del malalt.

Un «rossari de l'aurora» entre negres
NOVA YORK.—Ahr a la nit, se celebrà a Memfis un congrés de negres, y esclatà un gran esvalot que acabà en baralla.

A l'intervenció de la policia, trís y troians
feren causa comú contra ella, y la reberen a cops d'ampolla, ferint a gran nombre d'agents de policia.

Reforsada aquesta, pogué dominar
als combatents.

L'aparell Santos-Dumont
Les averies que hi sofert han interromput els ensaigs de l'aparell volador Santos-Dumont.

Mort del príncep Albert de Prussia
Ha mort aquest matí a Cornenz el príncep Albert de Prussia, oncle de Guillem, que havia pres part en la guerra contra Fransa.

El kaiser a Anglaterra
LONDRES.—La Tribuna anuncia que l'emperador Guillem visitarà Anglaterra la primavera pròxima.

Terratrèmois
SANTIAGO DE XILE.—Comuniquen que aquesta matíndia s'ha experimentat a Zalea un fort tremolor de terra.

En Moret a Burdeos
BURDEUS.—Ha arribat en Morot. Ha conferenciat ab en Gasset.

Sobre'l tractat de comerç ab Fransa
PARIS.—Sembla que van a entrar en un període d'activitat les negociacions franco-espanyoles pera la negociació del tractat de comerç.

Mr. Cambon ha celebrat varies conferències ab el ministre de Comerç, a qui també ha visitat el senyor Stijes, que's troba a París de tornada de Suissa.

El directors de Duanos de Fransa y Espanya han conferenciat també.

Se troba a París el comte de Frats
que intervingué officialment en les negociacions pera l'arreglo comercial entre Suissa y Espanya.

Malgrat la reserva d'uns y altres, se pot assegurar que francesos y espanyols se creuen arribar a un acord.

Rebreu de Cuba
NOVA YORK.—El subsecretari de Negociis Exteriors ha dit que l'envio de vaixells a Cuba obsequi a que l'increment de l'insurrecció fa necessaries mides que protegeixin als subdits llaucis.

En Roosevelt dirigeix personalment la política relacionada ab els assumptes cubans.

Aviat sortirà'l creuer Jacova cap a l'Habana.

Qüestió religiosa a Malta
ROMA.—L'arquebisbe de Malta començarà al Vaticà que'l Govern anglès concedirà igualtat completa a totes les religions a dita illa, trencant ab això els compromisos antics.

El papa ha invitat a l'arquebisbe
a que s'hi oposi, oferint ferli costat.

La qüestió's resoldrà diplomàticament.

Estafador detingut
TANGER.—Ha sortit pres embarcat ab rumbo a America l'estafador del Banc de Chicago.

Noticia per variar
PETERSBURG.—La situació a Moscou es gravíssima.

S'ha declarat l'estat de sít.
Non delegat apostòlic

ROMA.—S'assegura que pel mes de novembre's celebrará al Vaticà un consistori pera nomenar d'entre diferents cardenals un delegat apostòlic a Washington.

Combinació diplomàtica
PARIS.—El Govern pensa nomenar a Mr. Cambon embaixador de Fransa a Berlin, substituint-lo a Madrid per monsieur Pichon, actual ministre resident a Tunis.

Ministre que torna
TANGER.—Ha arribat a Mogador el creuer francès «Gallíes», on el quin torna'l ministre alemany Rosen.

DARRERA HORA

Informació de Madrid
14, de 1 a 3 matíndia

La premsa de la nit
«El Correo»

S'ocupa de les declaracions del comte de Romanones referents al cas que li d'imposar-se al bisbe de Tuy ab motiu de la pastoral que ha publicat últimament.

Consigna que l'article 144 del Codi
disposa que la pena que s'imposarà als ministres de la religió en els casos en que ha incorregut el bisbe de Tuy serà la de extranyament temporal.

L'article 259 diu que als que de paraula
o per escrit injuriïn als representants de l'autoritat, essent religiosos se'ls imposarà la pena d'arrest major.

L'article 257 diu que als que provoquin
o induixin a qualsevol dels delictes citats se'ls condemnarà a la pena de desterro.

Afegeix el confre que es prefi
que a la citada autoritat eclesiàstica se li imposi un correctiu.

«La Correspondencia Militar»
S'ocupa dels antimilitaristes y panistes francesos.

«La Epoca»
Tracta de les declaracions del senyor Morot y després d'examinar el discurs den Melquíades Alvarez comenta que hi esguí conforme'l senyor Morot però no el senyor Salmerón.

Pregunta al senyor Morot si es basa a afirmar la tranquil·litat del país per interessos particulars.

Escripols cínics
A l'arbre caigut.

La Epoca diu que l'obertura de l'Escola
Moderna de Barcelona, de quin personal formava part el tristament cèlebre Morral ha de produir sense cap mena de dubte un gran esvalot.

El ministre ha declarat que si una volta
oberta l'Escola fos contrària a les lleis per la forma d'esser establerta, allavors se procediria a la clausura definitiva.

La qüestió Soriano-Linares
En l'última conferència que celebraren els padrins del senyor Soriano y del general Linares consignaren els punts de vista que havien sostingut.

Les notícies que's reben de Barcelona
diuen que'l general Linares està de manobres.

Aquesta tarde s'han reunit novament
els padrins d'andós contrinents.

Se diu que una de les declaracions
de l'acta d'ahir a la nit es, la de la representació den Soriano a l'afirmar sa decisió de continuar la campanya començada sense que li sigui óbica la qüestió pendent.

Sembla que'l director d'Espanya Nueva
presentarà querella contra'l de El Ejército Español.

Se guarda absoluta reserva respecte de lo tractat en l'última conferència que celebraren els padrins.

Assamblea de metges
HUESCA.—Ha arribat el senyor Almarza amansent tot seguit a la Diputació ont se celebra l'Assamblea mèdica.

El senyor Almarza resumí els diferents
discursos que's pronunciaren.

A la tarde se l'obsequià ab un banquet
al que assistiren els concorrents a l'Assamblea mèdica.

Hi assistiren, ademés, el president
de la Diputació y l'arcalde.

El senyor Almarza marxà a Madrid
en el tren correu de la tarde.

Contra'ls adulteradors
Segueix la campanya contra'ls adulteradors dels aliments.

Shan presentat nombroses denúncies.
La presidència del Senat

Notícies de San Sebastián asseguren

que en Montero Rios accepta la presidència del Senat.

Contra un projecte
L'arrendament de l'impost de mines

CARTAGENA.—Reunint el Sindicat miner, ha acordat oposar-se a l'arrendament de l'impost sobre mines, projectat per en Navarreteverter.

Se li ha dirigit un telegrama firmat per senadors y diputats, considerant el tal arrendament com la ruina de l'industria minera.

Un capellà contra'l poble
AVILA.—Al poble de Bonilla de la Sierra'l capellà se nega a enterrar en sagrat el cos del suïcida Manuel Hernández.

Els veïns s'avalotaren.
L'acordeu li demana la clau del cementiri a lo que'l sacerdot se nega.

Llavors l'acordeu's feu ajudar pel jutjat
i entrà, enterrant el suïcida.

Se orau que'l governador negarà
la exhumació en cas de que se li demani.

Stuode Diocesà
A Burgo de Osma s'ha inaugurat a la catedral el Sinode Diocesà ab un solemne ofici, al quí hi assistiren 300 sacerdots.

Informació de Catalunya

Costa de Llevant

TIANA.—La colonia estudiantina d'aquest poble organitzà, coincidint amb la Festa Major, una sèrie de festes, entre elles dos interessants concerts que tindran lloc els dies 16 i 17, a dos quarts de deu de la nit.

Endran part en el primer els coneguts artistes don Isaac Albéniz, A. Rilo, Marian Pello, Miquel Llobet i els joves Pascual i Plana, amb la cooperació del bariton senyor Alcobé i la senyoreta Aleu.

El dia 18 serà a dos plans pels famosos pianistes catalans Isaac Albéniz i Joaquim Malats.

Els programes són dignes dels mestres que han d'interpretar i a la formació hi ha presidit un bon gust que satisfà al més exigent músic.

Els noms de Wagner, Grieg, Chabrier, Saint-Saëns, Winiawski, Albéniz, etc., que hi figuren, fan augurar una veritable solennitat musical, essent molt fàcil que, per assistir-hi, bon nombre d'intel·lectuals de Barcelona s'afeguin a l'hermosa població llevantina.

Empordà

FIGUERES.—El dia 10 de setembre estigué en aquesta ciutat, procedent d'Olot, els dos eminents filòlegs mossèn Antoni Alcover, vicari general i canonge Magistral de Mallorca, i el doctor Bernat Schädler, catedràtic de Filosofia romànica de la Universitat de

Halle (Alemanya), a fi d'estudiar la fonètica catalana (sons, pronunciació de les paraules), i de la flexió del verb (formes de conjugació), en aquesta comarca.

Per fer els seus estudis se valen del mètode més directe i el més segur, resultat. Que millor, per a l'aplicació, com ensenya el poble, que escoltar en el mateix i realitzar els seus treballs, després d'una explicació, a tantes tendres criatures, apuntant les respostes ab totes exactitud.

De desitjar es que tothom se'n fassés càrrec de la patètica que es l'obra que s'ha emprès mossèn Alcover amb el seu Diccionari i que tota l'ajuda en el seu titànic treball a la mil·la de llurs forces.

Mentres permanescen entre nosaltres rebent nombroses comissions de diferents pobles d'aquesta zona. Els senyors Masot, de Pou, Batlle, Castells, de Fages, Puig, Riu, Julia, Vergés, Coll i molts d'altres, i a més com a corresponents de l'hermosa ciutat, als senyors Gregori Artiz de Capmany, Joaquim Puigferrer i mossèn Joaquim Boj, rector de Vilabertran.

Tots estan entusiasmatats per les laborioses i encoratjades esportacions dels dos mestres.

Guleries

SANT ILARI SACALE.—El dia 16 del corrent mes, se celebrà en aquesta vila un Certamen Musical, en el que es concideren premis variats entre cinquanta cèntims i deu pessetes als millors exemplars de plans, passarelles, verdums i caderners que es presentin.

La Comissió organitzadora ha publicat una fulla ab versos convocant a tant agraïda i

original festa, que ha sigut molt ben rebuda pels amateurs.

Ripollès

GOMBRENY.—Aquest petit poble, el poble del Montgrony, podria pendre per tipus del poble antic de la Catalunya vella.

Sense haver sentit encara cap influència modernisadora, enterament isolat i sol, abandonat de quins deuen cuidar-se, sense una mala via, fins ara, que li permet cap trajecte, el poble de Gombreny viu una vida purament tradicional: tot es tradicional en ell.

Alxir n'ha resultat la seva festa, celebrada fa poc. Una festa ben proporcionada al poble, plena d'una alegria sense inquietud, una alegria que seria pròpia d'un medi en què homes haguessin realitzat els seus ideals.

Tot d'aquesta festa ha estat el d'una festa d'altres temps, interessantsíssima per la tipologia.

Les anades i vingudes de l'Ajuntament de sa casa a l'església, acompanyat de la cobla de músics de Sant Pere de Torelló, llogada per aquells dies; els oficis solemnes i de difunts, el rosari cantat, ab misteris explícits: el ball de la seva dansa pròpia, la dansa de Gombreny, a les hores tradicionals (corint de l'ofici i sorint de rosari), els balls sardanes i les sardanes, i el ballarí tot alxir al mitg de la plassa, davant de l'església i davant del petit cementiri antic, encara intacte, formava un complet i un bell conjunt.

La dansa es lo més interessant de tot. Aquella barreja de notes, fadrins i vells i vells; aquell aire de les dones casades, ab alguns anys a sobre, reputant la dansa ab

tot el seu seny, ab ara seria i de satisfacció, dretes, rígides, ab certa altanerla i les ulls baixos, agafant en tota una expressió mitg religiosa, i aquella llibertat absoluta ab que ballen i s'apassagen els vells, aquella naturalitat boscanca ab que demostren la seva alegria prenent actituds inesperades fins per ells mateixos, junt ab la manca completa de naturalitat del jovent; tímides elles, vermelles i avergonyides, i els sempre a punt de caure en ridícul i salvant-se com poden, es tot plegat un gestic clar, hermós i eloqüent de l'esperit d'aquell poble, d'un medi a punt de caure, que encara a no faltar, com ha caigut ja en altres pobles montanyesos.

El poble de Gombreny, aquell poble que s'està sol i abandonat en son recó, tant associat i tant incommuniat i dedicat al conreu de terres, única cosa a que s'hi pot dedicar, també té la nota típica que s'ha conegut sempre al poble català: és industrial, doncs a Gombreny hi ha una trentena de telers de mà teixint planses, telers que no s'arriba a comprendre com s'hi han conservat.

Els gombrenyosos, molt sincers, bons, amables i senzills i ab l'esperit democràtic accentuat propi del nostre poble en altres temps, també tenen ganes de moure's i prosperar, cosa que per força han de tenir per naturalesa, per temperament, doncs no pot esser efecte d'influències, que ja hem dit que no han arribat, i cosa que manifesten ben clarament demanant des de fa molts anys la carretera que els comuniqui ab Ripoll i ab la Pobla de Lillet, expressant-se ab molta unanimitat i ab molta vivència contra son diputat a Corts (el del districte de Puigcerdà) per no haver-se recordat mai de son millorament ni

del del districte, i per fi, mostrant gran contrarietat per lo que acaba de passar ab sa supralleu carretera.

Per fi s'ha substat al tros de carretera que feia falta, ab dos trossos i ab sis o vuit dies de diferència l'un de l'altre.

Però un d'ells, precisament el més difícil, ha quedat desert, segons sembla, per un gros error de l'enginyer autor del projecte, lo que ha fet que cap dels empresaris que s'ho han mirat volgués dir-hi.

Això probablement retrassará aquell tros d'alguns anys.

Però ara venen els dubtes de la gent de aquell país. Es que dit enginyer no va sofrir un error tant gran? Es això possible? Aquell enginyer no va veure que tot el terreny arrossat pel projecte es recon flúvia o foria, y no terra, com diu i tassa ell en el presupost que va fer? Les recomanacions del diputat per Puigcerdà, que va fer veure al país que tant treballava per dita carretera i que tant anava a dit enginyer, se omigó, fins ab aquell punt varen fer que dit enginyer se fixés en aquell projecte? Es això un error o que?

Davant d'aquell dubte, els gombrenyosos i demés gent d'aquella comarca se queden meditant.

Pia de Bages

AVINYÓ.—Aquest poble celebrará els dies 15, 16, 17 i 18 de setembre sa tradicional Festa Major.

Figuren en el programa tritlleig de campanes, sortides, gogants i caperuts, repartiment de bones de pa, carn i arròs als pobres, funcions d'església, cercavila per la orquestra

«Els Trullassos», morterets, reboçol i un concert per l'Orfeó Manresà, tronades, cançons, llevant de taula, serenada, balla en tronada general, obsequiant als forasters en una excursió a les fonts dels encontorns del poble.

Successos

Caiguda greu.—Ahr, a les sis de la tarda, Joan Buxareu, non de dotze anys, estava al carrer del Lleó, núm. 5, quan relliscà y caigué sobre'l terrat, rebent una contusió greu al cap y ul dret, y presentant símptomes de commoció cerebral.

Entremaliadura.—El non Gabriel Adrogué va enllisar en una reixa del marçat de Sant Antoni, però va estranyar de la trassa un altre xicot, y així fou causa de que caigués l'Adrogué y's trenqués un braç.

Topada.—Al passeig de Gràcia varen tropar ahir un automòbil de «La Catalana» ab un cotxe en llit, sofrint avaries als dos vehicles.

Equivocació perillosa.—Francesca Vidal, vella de la Riera Balxa, va beure ahir per equivocació certa quantitat de safumant, que la deixà en bastant mal estat.

Suïcidi.—En una torra de Sant Gerard, va suicidarse ahir pagantse un tret al cap una dona nomenada Margarida Merlens, de 41 anys, que estava de criada a la casa. No se sap perquè va pendre tant extrema resolució.

Impremta Domenech, Ample, núm. 7.

PASTILLES MORELLÓ

Obren per inhalació dels agents antiséptics y balsàmics que desprenen a mida que van dissolventse en la boca.—Curen refredats, tos, catarrs, asma, bronquitis y demes afeccions del aparell respiratori.—Indispensables als que han de cansar la veu y als qui llurs ocupacions els obliguen a sofrir canvis de temperatura. Se vénen a casa tots els apotecaris.



Dispeses se'n desitgen a tota assistència o sola a dormir. Tractament familiar. Corts, 555.

Tocant a la Plana de Calatayud, família reduïda admetent senyor com únic hoste. Per escrit, administració de aquest diari, núm. 67.

Lloguers

La Garriga pla amoblada al mitg del bosc Vergara, 4, entressol, 1.^a

Xalet ab gran jardí, propi, per nombrosa família reunita comoditat per viure al l'any. Està situat al costat de la plassa de la Bonanova. Venda per la meitat del seu valor.—Senyor Mens, Provença, 285, de 7 a 9 veïlla.

Gran local propi per tenda o magatzem. Lauria, 11, xanfrà Casp.

Vendes

Fàbrica de servir fusta, se ven condicions, informa de 12 a 1, Corts, 555, 1.^a

Per no poder atendre-la, se ven carboneria acorrida, ab 29 anys d'existència y bona parquís.—Sant Vicens, 21.

Motors elèctrics, dinams carbons per aros, de la casa F. Honori, J. Serra, S. en C, Montaner, 8.

Caseta abprentat, jardí, pe-rat vendre per 1.500 duros, situada en Vallera, a prop al passeig de la Diputació.—Rat, el mateix amo, passatge d'Escondillers, 4, pral.

Sastre Passetg Colon, 4, segon a mida de 35 pessetes; confecció a 1750; bon tall y bon forro. Se confeccionen trajes de nois, molt elegants, a preus reduïts. Se garanteix.

Ocasí Se ven una casa en la pre-ciosa y hermosa villa de Sitges.—Rambla Catalunya, 64, 3.^a, 2.^a, de 9 a 11 y de 7 a 8.

Exito Usual si volen con-son estat natural.—Perfumeries.

Zig-Zag Noni llores de pa-tir per por fumar, ab 150 fulls, a 18 cèntims. Estanos y kioscos.

SUBASTA

diàmbie, dia 15, de tots els em-penyos anteriors a primer de setembre y que deguin més d'un any d'interès a la integri-dad.—Calix de préstama. Hospi-tal, 94, primer, davant del carrer de la Cadena.

MOBLES A. DIRAT —Exposició permanent de DORMITORIS, MENJADORS, DESPAIGS, SALONS, etcètera, etcètera —GRANS MAGATZEMS AB 12 PORTES— Carrers de Mendizabal, núm. 30 y Sant Pau, núms. 50, 52 y 54

GRAN SASTRERIA UNIVERSAL DE M. PONT PELL **VI DE TEMPORADA** Grans rebaixes de preus fins al 20 Setembre tant en la secció de TRAJOS A MIDA com en la de ROBES FETES **PREUS EXCEPCIONALS** —GRANS REBAIXES VERITAT Ronda de Sant Pau, 9.—(Prop del Paral·lel)—Barcelona.

CARTRO-CUIRO PERA TAULADES NO CONFONDREU AB EL CARTRO PINTAT DE QUITRA **F. G. MARIÑO** Rec Comtal, 5. — Prop de l'Arc de Triomf

Elixir antidiabètic del doctor Sastre y Marqués D'èxit el més segur per curar tan terrible enfermetat, disminuint sempre sa intensitat, puri-ficant la sang, tonificant el sistema nerviós y aminorant, ja la albuminuria, com també la glucosuria en les diabètics insipides. Sa curació se logra ab gran rapidesa. **ESPECIALITAT EN AIXAROPS MEDICINALS DOSSIFICATS** De venda: Hospital, 109, cantonada al carrer de la Cadena **BARCELONA** **DINER** SENSE INTERES ADELANTAT; se deixa sobre robes, joies, mobles, ganes y altres objectes. Casa autorizada pel Govern y garantida ab el diposit corresponent. — Hi ha despaig par-ticular. Mercaders, 10, pral., pròxim plassa del Angel

CONSERVADOR DE LA BOCA del Dr. Sastre y Marqués Impideix el sarro del dent, priva el ocrent y perostitis alveolar, cura el dolor, inflama-cions y flemons de la boca, engins y paladar, deixa un aroma fresc y agradable, impel·la la pú del alit. **Especialitat en aixarops medicinals dossificats** De venda: Carrer de l'Hospital (cantonada a de la Cadena).—Barcelona

LA PERMANENT Llit per somniera. Gran assortiment en taules de noguera a 4 duros; cadires a 5 duros dotze-na; bufets a 10 du-ros, armaris ab llu-na 22 duros, lava-bos ab joc a 2 duros; somniers, desde 6 pessetes, y silleries de respaldó tapissat a 18 duros. 5 duros 4 duros y mitg 3 duros 3 duros y mitg Amplia 5 pans

7-Plassa Universitat-7 **GRAN BALNEARI DE LA SOCIETAT ANONIMA** **Vichy Catalá** Situat entre l'estació y el poble de Caldes de Malavella (Girona). Distància desde Barcelona: en tren lleuger, 2 hores, 30 minuts; en tren corru, 3 hores. Inauguració de la temporada: dia 1.^a de Maig. Establiment de primer orde. Algunes minero-medicinals, termals, de temperatura 60°, atermals, bicarbonatades aóiques. No tenen rival para'l reumatisme la diàbetes y afeccions del sistema, fete y meias. Aquestes algunes de universal renom, se venen solas embotellades a les ampolles dues tois el districte ab el nom de la Societat Anonima Vichy Catalá. Crèdit d'atenció dels consumidors y mol particularment dels malalts para que no's deixin sorprendre amittint com idèntiques a les nostres algunes, altres d'antistàtics que s'ofereixen en aquest mercat ab noms de fonts imaginaries que son solas marques de fabrica y no fonts d'origen. Se venen a tot arreu.—Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol.

TRENCADURES ¿ES IMPOSSIBLE CURARLES RADICALMENT? En els actuals moments d'adelantó científic devem contentar-nos a-vant; però no's creguem'l poble que pot aconseguir tal resultat ab l'ús d'un mal bragar, sino que's precsi consultar-lo ab un bon espe-cialista para que li col·loqui l'aparat apropiat al seu dolor y seguir el seu consell. L'especialista senyor VIVES pot oferir als trenats les millors garanties para l'alivi y curació de tan grave malaltia. Despatx de 9 a 12 y de 3 a 7.—Dijomes y dies festius, de 9 a 12 matí.—Unió, 47, entressol

AUGUST FOLCH Colors en pols y pintures en pasta Magatzem y despatx: MERCÉ, núm. 15, y PLATA, núm. 2

Butlletí borsátil

13 SETEMBRE DE 1906

Canbis facilitats per la casa F. Mas Sarda y Sills, Banquers.—Rambla del Centre, 30.

BORSA DE BARCELONA

Forat del matí		Obra	Tanca
Interior a mes.	81.75	81.60	
Alcania.	96.70	96.10	
Nords.	61.80	61.40	
Orenses.		30.10	
Colonials.			
COTIZACIÓ OFICIAL		Secció de la tarda	
GIROS		Anter.	Diner
Londres 90 dies.	27.50		
Londres xet.	28.00		
París xet.	11.90		
Madrid y plasse banquies a v.	0.30		
FONDOS PUBLICS		Anter.	Diner
Deute Interior 4. % a 5.	81.77	81.75	81.50
Deute Interior 4. % a 5.	81.77	81.75	81.50
Deute Interior 4. % a 5.	81.77	81.75	81.50
Deute Interior 4. % a 5.	81.77	81.75	81.50
Deute Interior 4. % a 5.	81.77	81.75	81.50

Anter.	Diner	Paper
Deute Interior comp. S. D. 4. %	82.00	
Deute Interior comp. S. E. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. F. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. G. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. H. 4. %	81.50	
Deute Interior en oftes S. 4. %	81.50	
Deuda Amortizable a mes.	100.00	
Deute Interior comp. S. A. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. B. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. C. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. D. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. E. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. F. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. G. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. H. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. I. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. J. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. K. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. L. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. M. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. N. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. O. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. P. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. Q. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. R. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. S. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. T. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. U. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. V. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. W. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. X. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. Y. 4. %	81.50	
Deute Interior comp. S. Z. 4. %	81.50	

Anter.	Diner	Paper
F. C. M. S. A. serie B. (4 1/2 %)	102.25	102.25
F. C. M. S. A. serie C. (4 %)	94.50	94.50
F. C. M. S. A. serie D. (4 %)	59.00	59.00
F. C. M. S. A. serie E. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie F. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie G. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie H. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie I. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie J. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie K. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie L. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie M. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie N. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie O. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie P. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie Q. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie R. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie S. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie T. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie U. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie V. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie W. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie X. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie Y. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie Z. (4 %)	74.75	74.75

Anter.	Diner	Paper
F. C. M. S. A. serie A. (4 1/2 %)	102.25	102.25
F. C. M. S. A. serie B. (4 %)	94.50	94.50
F. C. M. S. A. serie C. (4 %)	59.00	59.00
F. C. M. S. A. serie D. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie E. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie F. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie G. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie H. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie I. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie J. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie K. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie L. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie M. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie N. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie O. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie P. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie Q. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie R. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie S. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie T. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie U. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie V. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie W. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie X. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie Y. (4 %)	74.75	74.75
F. C. M. S. A. serie Z. (4 %)	74.75	74.75

Isabel.....	1875 per 1
Unses.....	1875 »
Or de 4 duros.....	1025 »
Or de 1 duro.....	875 »
Dollars.....	1875 »
France.....	1140 »
Moros.....	1850 »
Litres esterlins.....	2795 ptes u

Cotons

Notes de la casa Millet y Pagés

LIVERPOOL

OBRA MERCAT

15 11 madi.

Setembre.....	5
Setembre-Octubre.....	5
Octubre-Novembre.....	5
Novembre-Dessembre.....	5
Dessembre-Janer.....	5
Janer-Febrer.....	5
Febrer-Mars.....	5
Mars-Abril.....	5
Abril-Maig.....	5
Maig-Juny.....	5
Juny-Julol.....	5
Julol-Agost.....	5
Agost-Setembre.....	5
Morcas sostingut.....	5
TANCA MERCAT	
2 tarda	
Setembre.....	5
Setembre-Octubre.....	5
Octubre-Novembre.....	5
Novembre-Dessembre.....	5
Dessembre-Janer.....	5
Janer-Febrer.....	5
Febrer-Mars.....	5
Mars-Abril.....	5
Abril-Maig.....	5
Maig-Juny.....	5
Juny-Julol.....	5
Julol-Agost.....	5
Agost-Setembre.....	5
Morcas irregular.....	5
NOVA YORK (ORIENTAL)	
Octubre.....	5
Dessembre.....	5